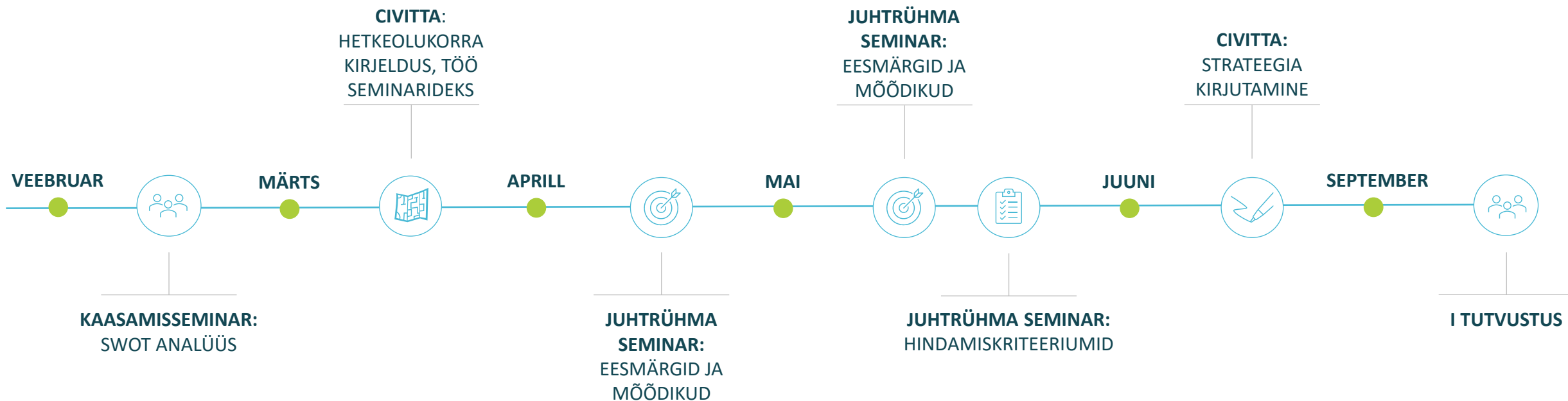

CIVITTA

\ HIIUMAA
KALANDUSPIIRKONNA
TEGEVUSSTRATEEGIA
AASTANI 2030

Civitta Eesti AS
Marit Napp
Vanemkonsultant
marit.napp@civitta.com

\ STRATEEGIA KOOSTAMINE ALGAS 2023. AASTA VEEBRUARIKUUS

\ SWOT ANALÜÜS AITAS TUVASTADA PIIRKONNA TUGEVUSI JA VÄLJAKUTSEID

TUGEVUSED

- Hiiumaa kalanduspiirkonnas on **liigiliselt mitmekesine** püügiala.
- Hiiumaal on renoveeritud ja ühtlaselt jaotunud **sadama- ja lautrikohtade võrk**. See tagab merele pääsemise kõikjal saarel.
- **Nõudlus kala järele on suur**, Hiiumaa lasteaedades ja koolides pakutakse kalatoite.
- Hiiumaal on **pikaajaline kalanduse traditsioon**, sh pärandkultuur, kus kogemusi antakse edasi põlvest-põlve.

NÕRKUSED

- **Kalavarud on ebastabiilsed**, vähenemisele on kaasa aidanud hüljeste ja kormoranide arvukuse kiire tõus.
- Sadamate jm taristu hooldus on enamjaolt **projektipõhine**, mis teeb nende ülalpidamise haavatavaks ootamatustele (nt tormid jne).
- **Kala töötlemine on nõrgalt arenenud**, kala väärindatakse vähe enne müüki.
- Enamikele kaluritele **ei ole kalapüük peamine tegevusala**, sest sellega ei ela ära.

VÕIMALUSED

- Hiiumaa **kuvand on seotud kalaga**, mis loob võimaluse kalandusturismi arendamiseks.
- Turismiettevõtjate huvi ja valmisolek pakkuda **kompleksteenuseid** (majutus, toidlustus, kala püüdmine) Hiiumaa külastajatele.
- **Valmisolek koostööks** erinevate organisatsioonidega.
- **Hiiukala kui organisatsioon** saab võtta aktiivse rolli lobitöös ja kalurite huvide eest seismisel

OHUD

- **Mereimetajad ja merelinnud** avaldavad survet kalavarudele ja kaluritele (nt lõhuvad püüniseid).
- **Suureneb odava kala import**, mistõttu nõudlus kohaliku kala järele väheneb.
- **Koostöö kalurite ja teadlaste vahel on kehv**, kalurite seisukohti ei kuulata, mis toob kaasa piirangud püügile.
- Püügi, töötlemise ja turustamise **õiguslik ülereguleerimine** riiklikul tasandil.

\ ANALÜÜSIS TUVASTATUD PIIRKONNA VAJADUSED

Kalurkonna konkurentsivõime tõstmine (sh kliimamuutustega võitlemine ning kalanduse ja sellega seotud ettevõtluse laiendamine)

Kalanduspiirkonna taristu arendamine

Turustamine, turundus ja mainekujundus – aitab tuua juurde kala ja kalatoodete tarbijaid, mis omakorda aitab tagada kalurite sissetuleku (sh õiglase kokkuostuhinna)

MTÜ Hiiukala organisatsiooni arendamine ja võrgustikutöö

Kalurite järelkasvu toetamine

Näiteks kalurite oskusteabe kasvatamine, kala väärindamise edendamine, tegevuste mitmekesistamine

Näiteks taastuenergialahenduste loomine sadamatesse, kala töötlemise kohtadesse, sadamate teenuste mitmekesistamine

Näiteks kala ja väärindatud toodete turundamine Hiiumaal ja väljaspool seda, turundus- ja kommunikatsiooniplaani koostamine ja elluviimine

Näiteks organisatsiooni võimekuse kasvatamine, koostöö teiste kalanduspiirkondadega

Näiteks õppe toetamine Hiiumaa Ametikoolis

\ NÄGEMUS KALANDUSPIIRKONNAST AASTAL 2030

- Hiiumaa kalanduspiirkonnas on aktiivses kasutuses pidevalt arenev multifunktsionaalsete teenustega sadamate võrgustik.
- Rannakalandus ja sellega seotud mitmekülgsed tegevused tagavad kaluritele piisava sissetuleku.
- Hiiumaa kalurid on konkurentsivõimelised, nende tooted ja teenused on kõrgelt hinnatud ja tuntud nii maakonnas kui ka väljaspool.
- Rannakalandus panustab elurikkuse hoidmisse, looduskeskkonna säilimisse ja kliimamuutustega kohanemisse.
- Hiiumaa olulisemad jõesuudmed on kalade kuderändeks avatud.
- Hiiumaal toimuvad mitmed rannakalandusega seotud traditsioonilised üritused, mis toovad külastajaid nii maakonnast kui ka väljastpoolt ja panustavad kalanduse kuvandi paranemisse.

\ ESIMENE TEGEVUSSUUND: VEE-ELURESSURSSIDE VÄÄRINDAMINE JA OTSETURUSTAMINE

Tegevussuunas toetatakse tegevusi, mis aitavad suurendada ranna ja sisevete kalurite sissetulekuid.

E1: Kala väärindamine on kasvanud, sealhulgas on välja töötatud uudistooteid.

- Kala väärindavate ettevõtete arv
- Kala väärindavate ettevõtete käibe suurenemine

E2: Kohalik kala ja kalatooted on kättesaadavad nii Hiiumaa kauplustes, toitlustuskohtades, haridusasutustes kui ka mujal Eestis.

- Kohaliku toote märgisega (roheline märgis) toodete arv
- Kaupluste ja toitlustuskohtade arv, kus pakutakse kohalikku kala
- Haridusasutuste arv, kus pakutakse kohalikku kala
- Väljaspool Hiiumaad kalatooteid turustavate ettevõtete arv

\ TEINE TEGEVUSSUUND: SADAMATE TARISTU PARENDAMINE JA PAKUTAVATE TEENUSTE MITMEKESISTAMINE

Tegevussuunas toetatakse tegevusi, mis aitavad suurendada ranna- ja sisevete püügil kasutatavate kalasadamate kasumlikkust ja kaasajastada sadamataristut.

E1: Kalasadamatesse on loodud taastuenergialahendused.

- Toetust saanud taastuenergialahendustega kalasadamate arv

E2: Kalasadamad on pidevalt arenevad ja neis pakutakse mitmekesiseid teenuseid.

- Täiendavate teenuste arendamine
- Lossivate kalurite arv toetust saanud sadamates
- Renoveerimiseks toetust saanud kalasadamate arv

\ KOLMAS TEGEVUSSUUND: MAJANDUSTEGEVUSTE MITMEKESISTAMINE

Tegevussuunas toetatakse tegevusi, mis aitavad suurendada ranna ja sisevete kalurite sissetulekuid, laiendada olemasolevaid kõrvaltegevusi ja aitavad laieneda teistesse majandussektoritesse.

E1: Kalandusvaldkonna mikroettevõtjate tegevus on jätkusuutlik tegevuste mitmekesistamise tulemusena.

- Mitmekesistamiseks toetust taotlenud ettevõtete arv
- Kalandusvaldkonna mikroettevõtete muu tegevusala (v.a kalandus) käibe kasv

E2: On välja arendatud merega seotud turismitooteid, sh loodud võimalusi osalusturismiks.

- Turismiteenuse arendamiseks toetust taotlenud ettevõtete arv
- Merega seotud turismitooteid pakkuvate ettevõtete käibe kasv

\ NELJAS TEGEVUSSUUND: LOODUSKESKKONNA TINGIMUSTE PARENDAMINE

Tegevussuunas toetatakse tegevusi, mis parendavad kohaliku tähtsusega kudealaseid ja kalade rändeteid ning parendavad looduskeskkonda.

E1: Loomade ja lindude arvukus on tasemel, mis ei takista kalurite tegevust.

- Kütitud nuhtluisendite (hüljeste) arv
- Kormoranide juurdekasv on peatunud

E2: Hiiumaal on tagatud kudealade (sh Käina-Vaemla lahtede süsteemi) ja kalavarude soodne seisund.

- Toetust saanud korrastatud kudealade arv
- Asustatud kalamaimude arv

\ VIIES TEGEVUSSUUND: KALANDUS- JA MERENDUSTRADITSIOONIDE EDENDAMINE

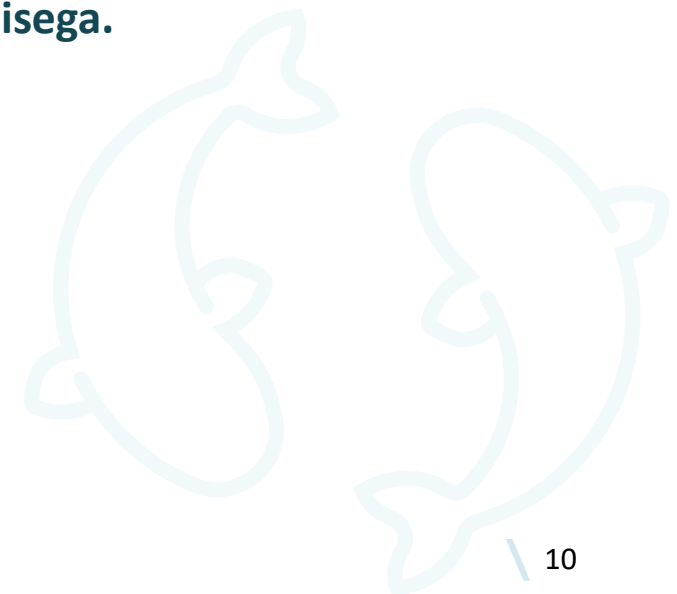
Tegevussuunas toetatakse tegevusi, mis aitavad kaasa traditsioonide säilimisele ja tutvustavad rannakultuuri laiale avalikkusele.

E1: Kogukond on korraldanud kalanduspiirkonda tutvustavaid üritusi ning teadlikkus kalanduspiirkonnast on kasvanud.

- Toetuse abil korraldatud ürituste arv
- Toetuse abil korraldatud üritustel osalejate/külastajate arv

E2: Kogukond tegeleb aktiivselt kalandusajaloo kogumise, talletamise ja levitamisega.

- Toetuse abil ellu viidud tegevuste/projektide arv

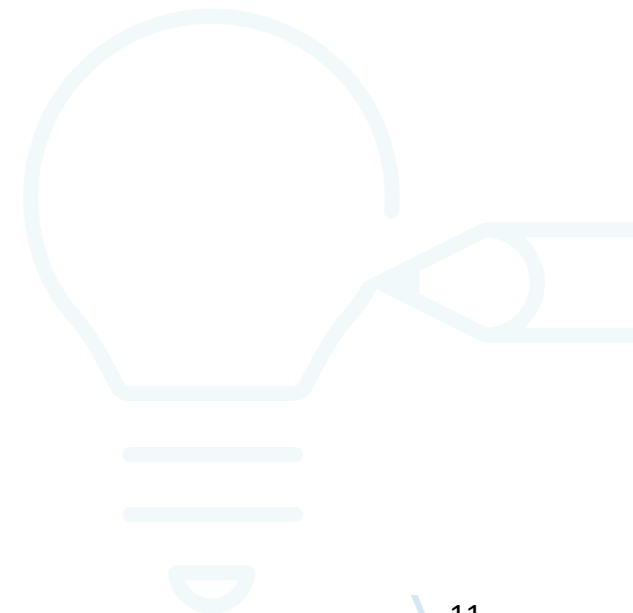

\ KUUES TEGEVUSSUUND: KALURITE TEADMISTE JA OSKUSTE EDENDAMINE

Tegevussuunas toetatakse tegevusi, mis aitavad kaasa ranna ja sisevete kalurite kutseoskuste arendamisele ja võimaldavad kaluritel hakata tegutsema muudel tegevusaladel lisaks kalandusele.

E1: Kalurkonna teadlikkus on kasvanud ja panustab aktiivselt oskusteabe kasvu.

- Koolituste ja õppereiside arv
- Koolitustel ja õppereisidel osalenud kalurite või kogukonna esindajate arv

\ HINDAMISKRITEERIUMID

Projektide hindamine toimub vahemikus 0-4 punkti. Hindamiskriteeriumid jagunevad üldisteks hindamiskriteeriumiteks (1–5) ja tegevussuundade põhisteks hindamiskriteeriumiteks (6–10).

1. Projekti vastavus kalanduspiirkonna strateegia tegevussuunale
2. Projekti ettevalmistuse tase
3. Projekti eelarve põhjendatus ja läbipaistvus
4. Projekti ajakava realistlikkus
5. Projekti uuenduslikkus
6. Projekti teostatavus
7. Projekti mõju strateegia tegevussuuna eesmärkide täitmisele
8. Projekti jätkusuutlikkus
9. Projekti panus taastuenergialahendustesse (ainult vee-eluressursside väärimise ja otseturustamise, sadamate taristu parendamise ja teenuste mitmekesistamise, majandustegevuste mitmekesistamise ja kalandus- ja merendustraditsioonide edendamise tegevussuunad)
10. Projekti mõju turismivaldkonnale (ainult majandustegevuse mitmekesistamise tegevussuund)

CIVITTA

AITÄH!

CIVITTA Estonia
info.ee@civitta.com
+372 646 448 8
www.civitta.ee

CIVITTA Lithuania
info.lt@civitta.com
+370 685 266 80
www.civitta.lt

CIVITTA Romania
Info.ro@civitta.com
+403 180 535 88
www.civitta.ro

CIVITTA Latvia
Info.lv@civitta.com
+371 277 055 85
www.civitta.lv

CIVITTA Moldova
Info.md@civitta.com
+373 797 550 99
www.civitta.md

CIVITTA Finland
Info.fi@civitta.com
+358 505 261 694
www.civitta.fi

CIVITTA Armenia
Info.am@civitta.com
+374 10 546 434
www.civitta.com

CIVITTA Denmark
Info.dk@civitta.com
+452 762 80 83
www.civitta.com

CIVITTA Serbia
Info.rs@civitta.com
+381 11 2435 489
www.civitta.rs

CIVITTA Slovakia
info.sk@civitta.com
+421 901 700 574
www.civitta.sk

CIVITTA Bulgaria
Info.bg@civitta.com
+359 884 076 576
www.civitta.bg

CIVITTA Poland
Info.pl@civitta.com
+48 690 001 286
www.civitta.pl

CIVITTA North Macedonia
info.mk@civitta.com
+389 75 230 439
www.civitta.com

CIVITTA Ukraine
Info.ua@civitta.com
+380 442 270 140
www.civitta.com.ua

CIVITTA Kosovo
info.ks@civitta.com
+383 493 380 55
www.civitta.com

CIVITTA Belarus
Info.by@civitta.com
+375 296 018 517
www.civitta.by

CIVITTA Sweden
info.se@civitta.com
www.civitta.com